

20. Богданова Н.А. *Категория статуса в конституционном праве*. В: Вестник Московского ун-та, Серия 11, Право, 1998, № 3, p. 21-27.

21. Братусь С.Н. *Юридические лица в советском гражданском праве*. Москва: Юриздат, 1947. 364 p.

22. Витрук Н.В. *Основы теории правового положения личности в социалистическом обществе*. Москва: Наука, 1979. 229 p.

23. Матузов Н.И. *Субъективные права граждан СССР*. Саратов: Приволж. кн. изд-во, 1966. 190 p.

24. Матузов Н.И., Малько А.В. *Теория государства и права: Курс лекций*. 2-е изд. Москва: Юрист, 2001. 776 p.

25. Мордовец А.С. *Социально-юридический механизм обеспечения прав человека и гражданина*. Саратов, 1996. 154 p.

26. Новоселов В.И. *Правовое положение граждан в отраслях государственного управления*. Саратов, 1977. 166 p.

27. Патюлин В.А. *Государство и личность в СССР (правовые аспекты взаимоотношений)*. Москва: Наука, 1974. 246 p.

28. *Права человека: Учебник для вузов* / Отв. ред. Е.А. Лукашева. Москва: НОРМА, 2002.

CZU: 340.12

UNELE CONSIDERAȚII PRIVIND CORAPORTUL RĂSPUNDERII JURIDICE CU RĂSPUNDEREA SOCIALĂ ÎN TEORIA GENERALĂ A DREPTULUI

Vasile DOBÎNDA,
doctorand ULIM

Interesul cercetării doctrinare a unui subiect investigat în multiple lucrări de valoare, atât în doctrina spațiului românesc, cât și cea a Federației Ruse, a fost generat anume de diversitatea doctrinară existentă în domeniul răspunderii, de relevanța sporită pentru doctrina juridică, în general, și pentru Teoria generală a dreptului, în special. Concomitent cu necesitatea investigării evoluției doctrinare a fenomenului în cauză, intenționăm să intervenim cu unele noțiuni, concepte, orientate spre o clarificare a percepției terminologice, respective cât și utilizarea eficientă a acestora în doctrina și legislația națională.

Cuvinte-cheie: *răspunderea socială, răspunderea juridică, sancțiune, raport juridic de răspundere, obligație.*

The interest of researching the doctrine is a subject investigated in several valuable works, both in the doctrine of the Romanian space, and in Russian Federation, which generates a certain amount of doctrinal diversity existing in the field of responsibility, of greater relevance for the legal doctrine, in general, and for General Theory of Law, in particular. Simultaneously with the need to investigate the doctrinal evolution of a phenomenon concerned, we intend to intervene with notions, concepts, orientated to spread clarification of the terminological perceptions, respectively to be able to use them effectively in national doctrine and legislation.

Keywords: *social responsibility, legal responsibility, sanction, legal relations of responsibility, obligation.*

Introducere. Pe parcursul ultimei jumătăți ai sec. XX abordările răspunderii juridice, interesul investigării doctrinare a unui subiect cercetat în multiple lucrări de valoare, atât în doctrina sovietică, doctrina rusă, cât și în doctrina română și în cea națională, a fost generat anume de diversitatea doctrinară excesivă în domeniul răspunderii, de relevanță sporită pentru doctrina juridică, în general, și pentru Teoria Generală a Dreptului, în special. Concomitent cu necesitatea investigării evoluției doctrinare a fenomenului în cauză, intenționăm să intervenim cu unele soluții, orientate spre o simplificare a percepției terminologice respective și eu o clarificare privind utilizarea eficientă și corectă a acestora în legislația națională.

Survenirea răspunderii juridice, drept consecință a comiterii faptei ilicite, este un adevăr recunoscut practic de toți cercetătorii de specialitate. În doctrina juridică rusă aceasta este denumită răspundere retrospectivă întrucât este legată anume de survenirea după momentul omiterii faptei, sau negativă, întrucât este opusă celei pozitive, adică responsabilității juridice

Metode aplicate și materiale utilizate. În procesul studiului au fost folosite mai multe metode de investigație științifică: metoda logică, analitică, comparativă, generalizatoare etc.

În vederea realizării studiului dat au fost utilizate materiale relevante publicate în țara noastră și peste hotare. Scopul prezentului studiu este de a efectua o analiză generală a fe-

DESPRE AUTOR
Marian OCTAVIAN,
doctor în drept,
Șef adjunct al SUP a IP Botanica
al DP mun. Chișinău
e-mail: marian.octavian@mail.ru

nomenului de răspundere juridică în doctrina juridică contemporană.

Rezultate și discuții. Pe parcursul ultimei jumătăți a sec. XX abordările răspunderii juridice ai suferit multiple modificări. Inițial erau cercetate preponderent semnele răspunderii juridice, pe primul plan ieșind întotdeauna forța coercitivă a statului și pedepsirea de către stat a făptuitorului. Ulterior s-a acordat atenție conținutului represiv al răspunderii, reflectat mai cu seamă de sancțiunea normei juridice. Mai târziu răspunderea juridică se vedea că un raport juridic din care decurge executarea forțată a obligației ce-i revine subiectului. La momentul actual majoritatea autorilor examinează răspunderea juridică în cadrul limitelor raportului juridic. În opinia noastră această abordare este cea optimă, ea permițând ca în baza reglementărilor existente să se construiască modelul adecvat al răspunderii juridice.

Autorii A. Negru și O. Chicu [1, p. 35], având în vedere diversitatea și numărul impunător de definiții ale răspunderii juridice au încercat o grupare a acestora după diferite semne (obligație, sancțiune, constrângere, raport juridic, instituție juridică etc.). Reieșind din aceste semne au fost delimitate mai multe grupuri de astfel de definiții.

1) Concepția răspunderii ca obligație a celui ce încalcă dreptul de a suporta consecințele nefavorabile;

2) Concepția răspunderii ca obligație de a se conforma prescripțiilor normelor juridice;

3) Concepția răspunderii ca sancțiune (pedeapsă) sau ca realizare a sancțiunii pentru încălcarea dreptului;

4) Concepția răspunderii ca un ansamblu de consecințe nefavorabile ale încălcării dreptului, inclusiv cu referire la obligația subiectului care a încălcat norma juridică de a suporta limitări în drepturi și sancțiunile care pot fi aplicate în raport cu acest subiect;

5) Concepția răspunderii juridice ca raport de constrângere din partea statului (sau ea legătură de drept);

6) Ca un ansamblu de raporturi juridice;

7) Ca instituție juridică;

8) Ca reacție a statului față de fapta ilicită;

9) Concepția răspunderii juridice ca un sistem special de măsuri ce stimulează conduita licită și de măsuri de reprimare (curmare) a conduitei ilicite [1, p. 36].

În opinia autorilor sus menționați, enumerarea în cauză demonstrează complexitatea răspunderii juridice, fiecare definiție accentuând un anumit aspect al răspunderii juridice; ele nu sunt eronate, ci mai degrabă unilaterale. Cu toate acestea, concepțiile menționate acordă un caracter complex categoriei de răspundere juridică și, totodată, dezvoltă teoria răspunderii juridice. Analiza efectuată ne permite să stabilim că răspunderea juridică este mai largă decât cea a sancțiunii; nu este nici un simplu raport juridic, cu atât mai mult nu se limitează la ideea de constrângere. Această accepțiune, mai largă, include răspunderea pozitivă ca obligație juridică specifică de a îndeplini anumite acțiuni (responsabilitate); dacă acțiunile nu sunt realizate benevol, intervine constrângerea, deci răspunderea juridică negativă sau retrospectivă (ori, propriu-zis, răspunderea) [1, p.36]. Într-o oarecare măsură, această teză rezultă și din argumentele unor autori, specialiști în drept penal, care susțin existența raporturilor juridice de conformare și a raporturilor juridice de conflict. Raporturile juridice de conformare sunt cele care se manifestă în legătură cu respectarea benevolă a legii penale, iar cele de conflict prin constrângerea de a respecta legea penală. „Este greu de acceptat, menționează acești autori, existența unor raporturi de conflict generate de săvârșirea infracțiunii, fără o prealabilă conturare a obligațiilor generale de

conformare față de lege în cadrul unor raporturi de conformare” [2, p. 116-117].

Susținând cele expuse anterior, totuși, considerăm că unul din semnele răspunderii juridice, despre care nu pomenesc, autorii nominalizați anterior este faptul că răspunderea juridică este, în primul rând, o varietate a răspunderii sociale.

Unul dintre momentele, asupra cărora chiar și autorii cu viziuni diferite sunt de acord, se referă la faptul că răspunderea juridică este o varietate a răspunderii sociale, fapt despre care R. L. Hachaturov scrie: răspunderea socială este consfințită în normele corespunzătoare, inclusiv în cele juridice, care reglementează obligația vinovatului de a *răspunde în fața societății și a statului* [3, p. 10].

Vorbind despre răspunderea socială reiterăm că aceasta se raportează la interesele generale ale societății, la cerințele obiective ale dezvoltării sociale. Dată fiind diversitatea intereselor sociale, care pot fi încălcate sau omise prin acțiunea sau interacțiunea indivizilor, răspunderea socială poate îmbrăca, la rândul ei, multiple forme, în raport de natura relațiilor sociale lezate: răspunderea politică, religioasă, morală, juridică etc. [4, p.37]

Aceste forme ale răspunderii sociale exercită fie o acțiune independentă unele de altele fie, de cele mai multe ori, acționează cumulativ, deoarece la baza lor se află criterii identice, izvorâte din interesele generale ale societății [5, p. 13].

Un moment important ce trebuie precizat, în context, în opinia lui V. Micu, este că noțiunea de răspundere nu este specifică și exclusivă dreptului, ea fiind o instituție care depășește această sferă, o instituție proprie societății, considerată în ansamblul său [6, p. 71]. Răspunderea este, deci, un fapt social și se rezumă la reacția organizată, instituționalizată, pe care o declanșează o faptă considerată condamnată [7, p. 32]. Sfera

noțiunilor de răspundere este foarte largă, majoritatea acțiunilor umane fiind susceptibile să genereze o formă sau alta de răspundere, deoarece individul nu acționează într-un spațiu indiferent, pasiv, neutru, ci într-o ambalanță socială, umană, în cadrul căreia parametrii acțiunii sale sînt evaluați, valorizați prin norme sociale în funcție de scopul propus, rezultatul atins și de semnificația ei socială [8, p. 52].

L. I. Spiridonov a cercetat corelația dintre răspunderea socială și cea juridică. Dănsul consideră că aceste două categorii sunt ca partea și întregul în societatea bazată pe diviziunea muncii fiecăruia îi revine un rol social, inclusiv în cadrul schimbului social. Astfel răspunderea este socială, iar neexecutarea rolului de către subiect duce la încălcarea buneii funcționări a societății. De menționat că în afara persoanelor fizice și juridice în cadrul raporturilor sociale mai participă cel mai important subiect - societatea. Iar în virtutea interconexiunii existente, partea vătămată întotdeauna este societatea, iar răspunderea urmează a fi suportată în fața societății. Răspunderea socială generează răspundere juridică, sau altfel spus, răspunderea juridică este răspundere socială după conținut [9, p. 278-279].

Răspunderea juridică reprezintă o varietate a răspunderii sociale, care se manifestă în diversele sfere de activitate socială a oamenilor. Răspunderea socială ia naștere atunci când comportamentul uman are semnificație socială și este reglementat de normele sociale.

S. A. Komarov remarcă corect că răspunderea juridică este parte a răspunderii general-sociale. care la rândul său este o formă de manifestare a reacției statului la încălcarea normelor sociale prestabilite [10, p. 356].

În plus, A. S. Shaburov evidențiază ideea precum că *răspunderea socială* este unul dintre factorii determinanți ai dreptului, determinân-

du-i conținutul și exprimând natura juridică a lucrurilor [11, p. 15].

Nici opinia lui V. V. Pohmelkin nu este de neglijat, acesta menționând că *răspunderea socială* fiind reflectată în normele juridice dobandește calitatea de răspundere juridică [12, p.33].

Opiniile cercetătorilor nominalizați urmează a fi acceptate din mai multe motive. În primul rând, raporturile legate de răspunderea juridică se nasc doar în momentul comiterii delictului, până în acel moment existând doar potențiala posibilitate de a trage la răspundere persoana. Atunci când răspunderea nu se poate materializa în formă juridică ea se poate realiza în forma răspunderii morale, care are ca rezultat condamnarea de către societate, care cu siguranță exercită un impact asupra comportamentului persoanei.

În cazul răspunderii sociale sancțiunea nu se evidențiază din structura generală a raporturilor sociale, iar acest lucru semnifică faptul că spre deosebire de răspunderea juridică, în cazul celei sociale lipsește această necesitate.

Dat fiind faptul că conceptul de răspundere are mai multe forme, analiza acestuia face obiectul de studiu al științelor politice, filosofice, religiei, moralei ori științelor sociale [13, p. 256]. De exemplu, în domeniul politic, răspunderea are un înțeles clar, ea referindu-se la realizarea în bune condiții a unor activități sau acțiunii, sens în care se vorbește de răspunderea conducerii unei țări pentru politica internă și externă [14, p. 256]. Din punct de vedere filosofic se susține că răspunderea este o consecință a exercitării libertății omului, trebuind să fie responsabil de tot ceea ce face [15, p. 36]. O asemenea viziune asupra răspunderii este în consonanță și cu perceperea morale și religioase conform cărora orice om este răspunzător pentru faptele sale, fiind supus atât răspunderii reglementate de legile omenești, cât mai ales judecății divine, care este infailibilă

și de la care nu se poate sustrage. În acest sens, sociologia distinge între sancțiunea politică sau recompensa acțiunii, când fapta este în consens cu ordinea socială, sau pedeapsa sau sancțiunea negativă, atunci, când fapta încalcă ordinea socială. Astfel, că nicio faptă a omului nu rămâne indiferentă: dacă este bună este răsplătită, dacă este rea, este pedepsită [16, p. 169].

Față de aceste forme a răspunderii, cea juridică se distinge prin aceea că este instituționalizată și vizează obligația tuturor de a da socoteală pentru încălcarea normelor de drept [17, p.9].

După cum am menționat anterior, cercetarea esenței răspunderii juridice prin definițiile sale este orientată în principal spre stabilirea semnelor acesteia, inclusiv a celor cu semnificație juridică.

În doctrina rusă, S. N. Kojevnikov delimitează patru semne ale răspunderii: legătura indisolubilă cu statul și forța de constrângere a acestuia, fapta ilicită este temeiul răspunderii, se asimilează cu condamnarea de stat și prezintă consecințe negative pentru făptuitor [18, p. 463].

S. S. Alexeev delimitează următoarele semne ale răspunderii: condamnarea socială, reproșul moral și social al comportamentului ilicit [19, p.101].

Studiile autorului O.E. Leist referitoare la seninele răspunderii juridice reprezintă un important pas în determinarea lor. Acest autor a fost unul dintre primii care a observat forma procesuală de realizare a răspunderii ca semn al acesteia. Răspunderea juridică este fenomenul de aplicare față de persoanele ce au comis fapta ilicită a măsurilor sancționatorii în ordinea stabilită de normele procesuale [20, p. 103].

S. L. Kondratieva, aplicând metodologia general-filosofică, la fel acordă importanță semnului procesual. Din punct de vedere filosofic, răspunderea juridică prezintă unitatea dintre conținut și formă, adică nu

doar o stare de lucruri care schimbă statutul juridic al subiectului, ci și o procedură specială de aplicare și executare a acesteia. La o etapă anumită de realizare a răspunderii juridice, aceasta dobândește aspectul procesual, când evoluția raportului juridic ia forma procesuală. În acest sens, conținutul material aparent trece pe planul doi, dar interferează cu raporturile procesuale, se intersectează cu ele [21, p. 8].

Semnul devenit deja tradițional, de suportare a consecințelor negative a fost formulat de doctrină, în felul următor: răspunderea este o necesitate (răspunderea juridică - o obligație) ca subiectul vinovat de comiterea faptei ilicite să suporte consecințele negative ale acesteia... Răspunderea juridică reprezintă obligația de natură juridică a făptuitorului de a suporta constrângerea de stat care i se aplică în rezultatul săvârșirii cu vinovăție a faptei ilicite și care se manifestă în limitări de ordin patrimonial sau personal [22, p. 364].

Și alții indică asupra acestui semn, menționând că răspunderea juridică este obligația specifică de suportare a limitărilor patrimoniale sau personale în rezultatul comiterii faptei ilicite, în conformitate cu sancțiunea normei juridice încălcate și care se naște în cadrul raportului juridic stabilit între stat și subiectul faptei ilicite. De exemplu, A.S. Sirotin aduce concomitent mai multe semne și determină *sensul răspunderii juridice* în felul următor: răspunderea juridică reprezintă raportul juridic social dintre subiectul ce a încălcat norma juridică și sistemul de control social în persoana organului competent, care se exprimă în suportarea de către făptuitor a consecințelor negative [23, p. 10].

V. M. Lazarev caracterizează răspunderea multiaspectual, menționând că se acordă dreptate autorilor care abordează *esența răspunderii juridice* de pe *poziții sociale largite* dar și în strânsă conexiune cu comportamentul juridic... [24, p. 23-24].

Esența răspunderii juridice pentru fapta ilicită comisă este exprimată prin pedeapsa aplicată celui ce a comis această faptă, or ea se rezumă la suportarea de către făptuitor a consecințelor negative reglementate de sancțiunea normei juridice. Anume din aceste considerente raportul juridic apare ca o formă universală prin intermediul căreia se realizează răspunderea juridică [24, p. 159].

N. V. Vitruk este adeptul abordării multiaspectuale, menționând că întrucât răspunderea este un fenomen juridic, el posedă un șir de semne specifice ce decurg din caracterul ei legal:

1) această răspundere este legată de acțiunea mecanismului de reglementare juridică;

2) este activitatea autoritar-statală a organelor competente în aplicarea forței de constrângere a statului;

3) răspunderea juridică este întotdeauna legată de fapta ilicită, întrucât acesta din urmă constituie temeiul realizării răspunderii în sine;

4) această răspundere se realizează prin intermediul raportului juridic;

5) are un caracter strict determinat în sensul formei, tipului, măsurilor de constrângere de stat și are o ordine procesuală strictă prestabilită;

6) are un temei legal strict stabilit în litera legii (componenta faptei ilicite) [25, p. 301].

N. V. Vitruk indică cu exactitate asupra indicelui evaluativ al răspunderii juridice, menționând că esența răspunderii juridice se rezumă la evaluarea negativă din partea statului a comportamentului subiectului faptei ilicite [25, p. 301].

În general, putem fi de acord cu autorii care abordează multiaspectual semnele răspunderii juridice.

La comiterea faptei ilicite cunoaștem inițial subiectul care este unul din semnele răspunderii juridice, celelalte semne componente vor deveni cunoscute ulterior, în

procesul de realizare a răspunderii juridice.

Concluzii. Înainte de a se studia în cadrul diferitor ramuri ale științei juridice este necesar de clarificat că răspunderea juridică ca formă a răspunderii sociale, în general, este o *categorie generală* a Teoriei generale a dreptului. Acest subiect interesează toate disciplinele de ramură în care răspunderea juridică apare ca o *instituție juridică*; instituția răspunderii; ca o instituție interramurală ce asigură eficacitatea ordinii de drept, stimulează atitudinea de respectare a legii, stabilirea ordinii de drept.

Astfel, *putem defini răspunderea juridică* ca o categorie a Teoriei generale a dreptului ce reflectă raportul juridic de răspundere, un complex de drepturi și obligații conexe, care are ca obiect sancțiunea juridică ce constituie cadrul de realizare a constrângerii de stat, obligație de a suporta sancțiunea în scopul restabilirii ordinii de drept lezate în societate.

Referințe bibliografice

1. Negru A., Chicu O. Interacțiuni doctrinare dintre răspunderea juridică și responsabilitatea juridică. În: Studia universitatis moldaviae, nr. 8, 2018, p. 35-44.
2. Botnaru S., Savca S., Grosu A., Grama V. Drept penal. Partea generală. Vol. I. Chișinău: Cartier juridic, 2006.
3. Хачатуров П. Л. О правоотношениях юридической ответственности. În: Юриспруденция, Тольятти, №2, 1995. с.10-21.
4. Micu V. Răspunderea și responsabilitatea ca fenomen social. În: Legea și viața, nr. 6, 2017, p. 36-41.
5. Lorincz L., Străoanu M. Răspunderea juridică, parte integrantă a răspunderii sociale. În SCJ, nr. 1, 1970, p. 7-20.
6. Micu V. Răspunderea parlamentară: teorie și practică. Monografie. Chișinău: S.n., 2017.
7. Costin M. Răspunderea juridică în dreptul R.S.R. Cluj: Dacia, 1974.
8. Apostol P. Norma etică și activitatea normativă. București: Ed. științifică și enciclopedică, 1968.
9. Спиридов Л. И. Теория государства и права. М., Статус ЛТД+, 1996.

10. Комаров С. А. Общая теория государства и права. Учебник. М.: Юрайт, 1997.

11. Шабуров А. С. Политические и правовые аспекты социальной ответственности личности: Дис... доктора юрид. наук. Свердловский юридический инс.-т. Свердловск, 1992.

12. Похмелкин В. В. Социальная справедливость и уголовная ответственность. Красноярск: изд-во Красноярского ун-та, 1990.

13. Trăilescu A. Răspunderea patrimonială pentru actele administrative de autoritate nelegală. București: C. H. Beck, 2013.

14. Bădescu M. Sancțiunea juridică. Teză de doctorat. București: facultatea Drept, 2000.

15. Sartre E. T. L'existentialisme est un humanisme. Suisse. Nagel, 1964.

16. Saxto-Romane E. Arhitipuri juridice în Biblie. Iași: Polirom, 1997

17. Angel H. I., Deak M., Popa M. Răspunderea civilă. București: Ed. științifică, 1970.

18. Кожевников С. Н. Юридическая ответственность. Общая теория права. Курс лекций под общ. ред. В. К. Бабаева Н. Новгород: Нижегородская ВШ МВД РФ, 1993.

19. Алексеев С. С. Государство и право. Начальный курс. 2-е изд. перераб. и доп. М.: Юрид. Лит., 1994.

20. Лейст О.Э. Санкции и ответственность по советскому праву (Теоретические проблемы). М.: МГУ, 1981.

21. Кондратьева С. Л. Юридическая ответственность как институт материального права. Проблемы теории и практики правоохранительной деятельности органов внутренних дел: Сб. статей адъюнктов и соискателей. Вып.8. - М.: ЮИ МВД России, 1997.

22. Baltag D. Teoria răspunderii și responsabilității juridice. Chișinău: ULIM, 2007.

23. Сиротин А.С. Юридическая ответственность по советскому праву. Проблемы ответственности и наказания в советском праве. М., 1990.

24. Лазарев, В. М. Юридическая ответственность как форма и средство реализации социальной справедливости в советском обществе: Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук. М., 1990.

25. Витрук Н. В. Общая теория юридической ответственности. М.: Норма, 2008.

CZU 343.357

ELEMENTE DE DREPT PENAL COMPARAT PRIVIND INFRAȚIUNEA DE EXCES DE PUTERE SAU DEPĂȘIRE A ATRIBUȚIILOR DE SERVICIU

Vladimir PUICA,
doctorand, Academia „Ștefan cel Mare”

Articolul este consacrat componenței excesului de putere, unor aspecte ale răspunderii pentru această infracțiune, precum și analizei comparative a excesului de putere sau depășirii atribuțiilor de serviciu. În plus, se atrage atenția asupra unor neajunsuri ale formulării articolului 328 din Codul penal, care prevede răspunderea pentru excesul de putere.

Cuvinte-cheie: atribuții de serviciu, uzurparea atribuțiilor de serviciu, infracțiuni de corupție, depășire a atribuțiilor de serviciu, abuzul de putere, componența de infracțiune, Cod penal, Republica Moldova.

ELEMENTS OF COMPARED CRIMINAL LAW CONCERNING THE CRIME OF EXCESS OF POWER OR OVERRIDING OF THE DUTIES

Vladimir PUICA,
Phdstudent, „ȘtefancelMare” Academy

The article deals with the composition of abuse of power, some aspects of responsibility for the crime, as well as a comparative analysis of power and abuse of authority. In addition, attention is drawn to some design flaws of article 328 of the criminal code, providing for liability for abuse of office.

Keywords: official powers, appropriation of powers, corruption crimes, excess of powers, abuse of powers, crime structure, Criminal Code, Republic of Moldova.

Introducere. Pentru perfecționarea normelor care reglementează răspunderea penală pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, în Republica Moldova este necesar de luat în considerație experiența și tendințele aplicării acestui concept în țările de peste hotare.

Analiza legislației penale a țărilor străine permite, în primul rând, de a releva particularitățile reglementării legislative a componenței infracțiunii de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu în țările date, iar, în al doilea rând, de a aprecia posibilitatea împrumutării acestora pentru legislația penală autohtonă.

Experiența străină a reglementării excesului de putere sau depășirii atribuțiilor de serviciu permite

de a înțelege mai bine importanța socială a acestei norme. Studiarea acestei experiențe deschide noi orizonturi, condiționează o cunoaștere mai bună a legislației proprii, deoarece trăsăturile specifice ale dreptului se evidențiază în cadrul analizei comparative cu alte sisteme.

În cadrul investigării legislației penale a țărilor străine este rațional de evidențiat două grupuri de state: țările foste membre ale URSS (Republica Azerbaidjan, Republica Kirghiză, Republica Tajikistan, Federația Rusă, Republica Letonă, Republica Lituania, Republica Estonia, Ucraina, Republica Kazakhstan, Republica Belorusă, Republica Uzbekistan) și statele evaluate ale lumii (Australia, Bulgaria, China, Danemarca, Elveția, Japonia, Polonia, SUA).